

SPOLOK PRIATEĽOV TURZOVKY INFORMUJE

ROČNÍK XIX.

č.5 (218)

Pripravil: IVAN GAJDICIA st.

Odkiaľ sme sem prišli? Kde sú korene nášho rodu? Kde a ako žili naši predkovia, čím boli? Po kom a po čom nosíme svoje priezvisko? To sú otázky, na ktoré hľadá odpoveď či už zásluhou štúdií a článkov, ktoré na tomto mieste už roky uverejňujeme. Odpovede neprichádzajú ľahko, žiadajú si veľa úsilia a času, štúdium zachovaných písomných dokumentov, matrik, svedectiev a výpovedí pamätníkov spomienok tých najstarších z nás... Nie každému sa to podari, nie každý sa dopracuje k objektívnym zisteniam. Mnohí zastanú na polcesti, viacerí to vzdajú, v ďalšom pátrani im zabránia objektívne príčiny - neúplnosť záznamov, chýbajúce, dávnejšie zničené, alebo stratené matriky, zlý orientačný v archívoch... Prvé písomnosti o Turzovke pochádzajú z konca 16. storočia, prvá matrika sa začala písť až na konci 17. storočia (1694) a dosiať sa pred toto obdobie je pre laika takmer nemožné.

Jedným z tých, ktorí sa vybrali na nefalukú cestu pátrania po predkoch je aj zakladajúci člen nášho Spolku, JÁN MUDRÍK (*1942). Jeho niektoré zistenia dopĺňajú ďavnešie uverejnené štúdie o tomto rozvetvenom rode od Ing. Štefana Mudrika a veríme, že budú inšpiráciou aj pre ďalších rodolubov. Jeho príspevok sme nazvali

MUDRÍKOVCI z Hlavíc

Medzi prvými osídlecami územia pri Kysuci sa mu v písomných prameňoch priezvisko „Mudrík“ objavíť nepodarilo. Ich pobyt zaregistroval na území dnešného Klokočova v osade Hlavice, ktoré bolo súčasťou Turzovky až na začiatku 18. storočia. Bola tu ANNA Mudriková (1700 – 1763). Jej priezvisko za slobodnu, ani krstné meno manželky nie je známe, iba skutočnosť, že mali štyroch synov: ONDREJA (*1720), MATEJU (*?), JÁNU (*1732) a JAKUBA (*1737 †1782). Z úvah na pôvod rodu nemožno vylúčiť ani predpoklad, že sa sem pristahovali z Polska, alebo z Moravy. Lokalita na Hlaviciach v ktorej sa usadili bola nazvaná „U Mudrikov“, ktoré priestor od severu bol pomenovaný „Pod Vŕškom“ a na juhu „Pod Javorovou“. Tu bývali, užívali a obrábalí pôdu, pracovali v lese a vynáklady aj inú hospodársku činnosť. V južnej časti nimi obývaného územia sa dodnes používajú pomenovania „U mlyna“ a „Pod plôhou“. Čiže aj v súčasnosti sú v teréne zachované stopy po vodných náhnoch k týmu technickým zariadeniam, nepodarilo sa zatiaľ zistif kto bol ich majiteľom a prevádzkovateľom.

Štýria synovia Anny Mudrikovej sa oženili, ale nie všetkým sa podarilo ich priezvisko udržať. Hoci JAKUB mal s manželkou sedem detí, z toho dvoch chlapcov, prežila iba dcéra Eva (*1772), ktorá sa vydala za Juraja Pavlika a dcéra Katarína (*1779), ktorá sa vydala za Juraja Vačkuha. Začiatkom

dvadsaťsteho storočia zaniklo toto priezvisko aj u potomkov JÁNA. Jeho potomok zo siedmej generácie MATÚŠ (*1889) sa oženil s Annou Kozlikovou (*1892) z Veľkého Rovného, kde sa aj presťahoval. Mali spolu deväť detí – 5 chlapcov a 4 dievčatá, ale despolosti sa dožil iba JÁN (*1914), ktorý sa oženil s Emiliou Kozubíkovou. Mali dcéry Annu, Emiliu a Máriu, ale tie v mladosti zomreli.

V súčasnosti sú tak nositeľmi priezviska Mudrík potomkovia MATEJA a ONDREJA. V Klokočove prevažujú potomkovia MATEJA, najmä po IGNÁCOVI (*1900 †1978), JÁNOVI (*1906 †1997), ONDREJOVI (*1908 †1986), JÁNOVI (*1905 †1972) a menovci z rodu ONDREJA po JÁNOVI (*1920 †1972). Ten bol ženatý s Annou Jančíkovou (*1921 †2006) a mal 5 synov – Jána, Františka, Miroslava, Rudolfa a Dušana. Dušan zostal v Klokočove, ostatní žijú v Čadci, Skalitom, Podyvsokej a v Korni. (František je otcom známej speváčky a helikonkárky Vlasty Mudrikovej).

Vysťahovanie z Klokočova pokračovalo aj u potomkov JOZEFA (*1852 †1911). Bol boženíkom, ženatý s Magdalénou (*1862 †1938), mali spolu 9 detí, z toho dva chlapci Pavol (*1891) a Ondrej (*1893) zomreli v detskom veku. Traja najstarší – Ignáč, Matúš a Štefan boli za prácou v Amerike, Štefan sa už nevrátil, zostal v Amerike (vid foto) kde v mladom veku zomrel, zostali po ňom dve dcéry.

IGNÁC (*1880 †1954) bol ženatý s Katarinou Šipulovou (*1887 †1959). Bola „babučkou“ známu pod prezývkou „Kača spod lip“, deti nemali.

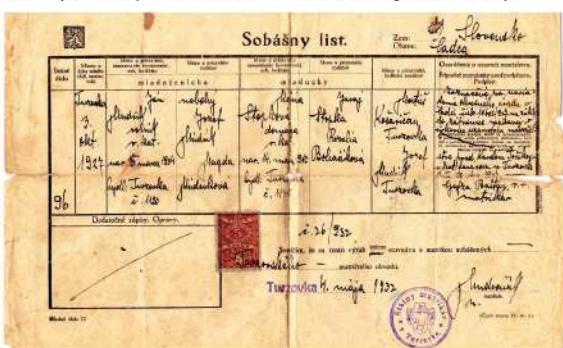
MATÚŠ (*1882 †1937) sa oženil s Veronikou Čuboňovou (*1890 †1966), v Klokočove vlastnili obchod a krčmu. Malí syni FRANTIŠKA (*1912 †1999), ten sa oženil s Apolóniou Matejkovou. Dcéra Anna sa vydala za Františka Stopku a dcéra Karolína za Jozefa Žilku. Dcéra Mária (*1896 †1972) sa vydala za mäsiara Matúša Košaričana, bola známa pôrodnom asistentkou, bývala v Turzovke – Predmieri.

Dcera KATARÍNA (*1898 †1976) sa vydala za Imricha Kobolku (*1896 †1976), boli rolníkmi, žili na Javorovej.

Ďalší zo synov boženka Jozefa – JOZEF (*1902 †1952) bol známym turzovským mäslarom, ženatý s Veronikou Čisárikovou (*1908 †1973). Zomrel v pracovnom tábore v severných Čechách, kde musel núteno nastúpiť službu u PTP za svoje politické a náboženské presvedčenie a kde mal byť „prevychovaný“. Mali dcéry Annu, Irenu a synov RUDOLFA (bol v Turzovke lekárnikom) a JOZefa (bol v Turzovke organistom).

Najmladší JÁN (*1904 †1970) sa oženil s Máriou Stopkovou (*1910 †1999) (vid foto), pracoval v lesníctve, naposledy bývali v hájovni „Pod Hvízdom“ grúňom v Turzovke – Predmieri (vid foto – detail z pohľadnice, vydanej v r. 1912). Vychovali deti Máriu, ALEXANDRU, Annu, Agnesu, MILANU, Hermínu, JÁNU, Olgu, Teréziu a Elenu. Štyri deti, z toho dva chlapci im zomreli v detskom veku.

(pokračovanie)

Aktuálne informácie o činnosti nášho Spolku nájdete na webových stránkach www.spolokpriateľovturzovsky.sk
Korešpondenciu zasielajte na e-mail: gajdiciar@tmn.sk

140

TURZOVSKÍ HASIČI OSLÁVIA VÝZNAMNÉ JUBILEUM

V historii turzovských hasičov nastal výrazný zlom. Podrobňom skúmaním archívnych materiálov, dôsledným porovnaním jasťujúcich záznamov s inými dobovými listinami vo vzájomných súvislostiach a objavom doteraz opomenutých zmienok v protokoloch a zápisníciach z programu a rokovani obecných zastupiteľstiev v druhej polovici 19. storočia, sme dospejli k novým zisteniam. História hasičského zboru je o niečo staršia, ako sme sa doteraz domnievali a posúva sa o celých 12 rokov oproti doteraz uznanému roku 1890 pred tento dátum, teda do roku 1878. Známená to, že v budúcom roku 2018 oslávia rovných 140 rokov svoje existencie, čo je výročie naozaj hodné slávnostného pripomienutia. V týchto dňoch sú už známe zámy vymenovaným prípravným výborom a s radostou konstatujeme, že hasiči si vyučili smelé ciele a na chystané oslavy pripravili pestrý a zaujímavý program.

Presvedčíme sa o tom už v auguste počas tohtočinných Beskydských slávností. Turzovskí hasiči budú kračať v tradičnom spravodeľstve mestom, počas ktorého predstavia logo osláv a budú tak súčasťou aktu pozvania na 6. Svetové stretnutie Turzovčanov a ich potomkov. Samotná slávnosť 140. výročia zboru sa bude konáť v dňoch 4. a 5. mája 2018 a „zapadne“ do celkovej mozaiky podujatí k 50. výročiu povýšenia Turzovky na mesto, v ktorom rámcu sa koná aj 6. Svetové stretnutie Turzovčanov. O prípravách, ktoré sú v turzovskom hasičskom zbere už v plnom prúde, budeme prinášať aktuálne informácie aj na tejto stránke.

BLAHOŽELÁME

V máji oslávia okruhle a polokruhle životné jubileá členovia Spolku

PhDr. JÁN DLHOPOLČEK, Hlohovce

Ing. MARTIN KLIKA, Žilina

BARTOLOMEJ GERNÁT, Turzovka

Jubilantom želame všetko najlepšie, najmä pevné zdravie a do ďalších rokov veľa úspechov a rodinnej pohody. Aj touto cestou im diakujeme za všetko, čo v prospech Spolku doteraz vykonali.

PRIPOMÍNAME SI

V piatok 12. mája 2017 uplynie rovných 110 rokov od času, čo sa v Turzovke narodil

JOZEF TUNÁK, publicista, spolkový organizátor.

Jeho otcom bol Ján Tunák, matkou Mária, rodená Žiačiková. Mal 10 súrovcov, bol ženatý, mal 3 deti. Vyučil sa v Potravinovom družstve, odšiel na vojenisku základnú službu a po jej absolvovaní ostal v roku 1933 v ďalšej činnej službe na veliteľstve v Trenčíne. V rokoch 1937 – 1949 pracoval v Finančnej stráži v Oravskej Lesnej, potom na ONV v Ružomberku, neskôr v Liptovskom Mikuláši. Od roku 1962 až do odchodu na dôchodok v roku 1973 bol správcom v Štátnej nemocnici v Ružomberku. Bol známým organizátorom v Matici Slovenskej a v okresných organizáciach telovýchovy a športu, kde sa podieľal na organizovaní spartakiád. Aktívne pracoval vo Výcharme a na organizovaní kultúrnych podujatí okresného i krajského vyznamu so podieľal ako člen Rady Domu osvety v Ružomberku. Článkami a fotografiemi prispeval do SMERU, ŽIVOTA, TEXTILÁKA, RUŽOMBERSKÝCH HLASOV, KYSUC... Za zodpovedný a aktívny prístup ku všetkej činnosti, ktorú vykonával, bol viackrát ocenený. V období príprav na I. Svetové stretnutie Turzovčanov a ich potomkov poskytol bývalej Nadáclí 400 rokov Turzovky cenné materiály a informácie, ktoré boli použité v publikácnej činnosti Nadáclí a monografii Turzovky 1598-1998. Svetové stretnutie Turzovčanov, ani vydania monografie sa nedožil, zomrel 18. augusta 1997 v Ružomberku.

V pondelok 22. mája 2017 uplynie 130 rokov od času, čo sa v Turzovke narodil

JÁN A. KOCÚR, krajanský pracovník.

Jeho otec Jozef Kocúr bol rolník, matka Dorota, rodená Hrancová. Meštiansku školu navštívol v Čadci. Ako 18 ročný odšiel v roku 1905 za prácu do USA. Tu večerne vyštudoval a pracoval ako úradník v Clevelende, neskôr v Springfieldu. V rokoch 1922 – 1942 bol tajomníkom Slovenskej ligy v Amerike. Počas I. svetovej vojny podporoval vznik spoločného štátu Čechov a Slovákov, neskôr sa stal prívržencom HSLS. Bol signatárom memoranda adresovaného prezidentovi USA F. D. Rooseveltovi, ktorý ho žiadal o zachovanie kontinuity Slovenského štátu. Bol spoluautorom spisu o maďarskej irendite, prispeval do krajanskej tlače. S. I. Bielekom napísal dielo Count Albert Apponyor revival of Magyar propaganda (Pittsburg 1923). Zomrel 13. júla 1948 v Springfieldu v USA.

SMÚTOČNÉ OZNÁMENIE

V utorok 18. apríla 2017 bola na cintoríne v Hlohovci posledná rozlúčka s členom nášho Spolku Ing. VLADIMÍROM JOZEFOM DLHOPOLČEKOM ktorý nás navždy opustil vo veku 70 rokov. Vyslovujeme úprimnú sústrasť jeho rodine a všetkym pozostalym. Cenom Spolku bol od roku 1999 spolu so svojim otcom a bratom, aktívne nás podporoval a jeho odchodom sme utrpeli bolestnú stratu.
ČEST JEHO PAMIATKE.